

Slovenska govorica.

*Ko prišel sem na svet,
v zibelki bil odet,
v uho mi prva je zvenela,
v ubranih glasih tiho pela
slovenska govorica.*

*Za dnem je minil dan,
porastel sem močan
in znal sem dva izraza sama
in lepotal sem: ata, mama
v slovenski govorici.*

*Spoznaval sem Boga
iz vernega srca,
zvečer in zjutraj mati mila
roké mi sklepala, molila
v slovenski govorici.*

*Z otroki čil, vesel
po travnikih sem pel;
in molim, govorim in pojem
kot nekdaj danes v glasu tvojem,
slovenska govorica.*

*Slovenec sem in bom
presrčno ljubil dom.
Obvaruj Bog ga vse nezgode!
Najljubša mi do smrti bode
slovenska govorica!*

† Anton Medved.

RADO MEJOVŠEK:

Okamenelo srce.

a strmino brega se je prislonila napol podrta bajta. Visela je na stran; podpirali so jo natrohneli stebri, sicer bi zlezla skupaj kakor slamnik, če sedeš nanj. Vremena in leta so pa ogulila slamnato streho, da so ji rebra gledala ven. Na nji se je ščepiril sajasti dimnik brez klobuka.

Okrog bajte se je razprostiral travnik, pod njim pa je ležala njiva, vsa kamenita in uboga. Skalnate ostrine so zevale iz nje. Rodila je borno, le samo oves, a ta nelepega zrnja.

Bajtar in njegova žena sta ji z motikama trgala celino. Tuintam se je motika zaletela v pečino ter se skrivila. Kopača sta zarohnela in ro-bantila.

Končno se jima ni več ljubilo, da bi se ubijala po skalinah. Vržeta motiko stran, drgneta žuljnato dlan ob dlan ter si zreta v oči. Umela sta se!

„Pojdiva v Brazilijo,“ povzame on.

„Da, kako pa tja, če cvenka ni,“ reče ona.

„Prodajva mršavo kravico, svinji, kokoši; vse, kar lazi, četudi oba otroka!“

„Res, res; bajta in zemljica krog nje nama morata vreči denar za prevoz.“

„Uboštvo je uboštvo; ne odpomoreš si. Z otrokoma pa je križ.“

„Zapustiva ju in pobegniva, do morja ni daleč.“

„Za otroka naj skrbi Bog in dobri ljudje.“

* * *

S tem sta končala pogovor in odšla z njive. Pusta in topa sta bila kakor njuna njiva. Do zime sta pridno hodila na dnino; del prislužka sta hranila, ostalo pa izdala za žganje, hoteč si z njim potolažiti srce in udušiti vest.

Na pomlad je bajtar prodal kočo in borno zemljišče za tri stotake. Prodajal je mršavi kozi in dvojce suhih svinj. Žena pa je pod roko raztržila kokoši. Vsega se je nabralo čez 400 kron. Do majnika je mož preskrbel potna lista, in prosta sta bila vseh težav in skrbi.

Izginila sta; vzela ju je molčeča noč.

* * *

Zjutraj je prisijalo solnce skozi okno; zbudili sta se zapuščeni siroti. Pomaneta si oči in kličeta očeta in mamo. Nihče se ne oglasi. Hčerka spleza s peči in pogleda v sosednjo sobo. Ni ju! Očeta ni, mame ni! Iz sobe pogleda v vežo, odtod v kuhinjo, na podstrešje. Vse zaman! Skoči k vežnim durim, pritisne kljuko. Z vso močjo ne more odpreti vrat. Roke ji omahnejo, ter bolešno zakriči: „Očeta, mame ni!“ Zakriči, da jekne po vsi bajti. Bratec prihiti; strah in trepet ga povzame.

Vekala sta, jokala in klicala, a vse zaman.

Čakala sta prihodnjega dne. Glad jima gleda iz oči, a kruha ni, jedil ni; izseljenca sta vse pobrala.

Kmet iz doline je iskal dninarjev za žetev in košnjo. Pride do koče. Otvori vrata, stopi v sobo; otroka medlih lic, oslabljenega život sta iztegovala ročice ter klicala: „Kruha, kruha, dobri mož!“

Dobri mož se je usmil sirot. Vzel ju je k sebi in jima dal tečne hrane. Ah, kako je jima šla v slast!

* * *

Izseljenci so se vkrcali na prevozno ladjo „Te of American“. Plula je v Brazilijo, koder se baje mleko in med cedi po tleh. Bili so Slovenci s Krasa in Hrvatje iz Slavonije in kršne Dalmacije. Zapeli so: „Barčica po morju plava, drevesa se priklanjajo...“ Izpred oči je izginjala rodna zemlja. Med izseljenci je bil bajtar, z njim njegova žena.

Vest je zamrla, srce okamenelo!

ENGELBERT GANGL:

Fantje od fare.

(Dalje.)

Ejcek.

Ejcek — tako se je klical sam. Pravzaprav je bil Jernejček. A njegove govorniške zmožnosti niso še zmagovala tako dolgega imena, zato ga je skrajšal in pristrigel po svoje, pa je ostal Ejcek pred velikimi in majhnimi ljudmi!

Ejcek je bil radoveden, kar se je največ dalo. Najrajši bi imel očetovo uro. Ne morda zato, ker je bila tako lepo svetla in je tako prijazno tiktakala, ampak zato, da bi odprl vse